

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
фізичної терапії та ерготерапії
«2» вересня 2019 р., протокол № 2
Зав. каф _____ Коритко З.І.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

**«ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ»**

для студентів IV курсу факультету фізичної терапії та ерготерапії

©доц. Тиравська О. І.

Практичне заняття № 1-3

Тема: «БІОМЕХАНІКА М'ЯЗОВИХ СКОРОЧЕНЬ»

(6 год)

Питання для опрацювання:

1. Типи м'язових скорочень;
2. Поняття про підсумковий рух у суглобах;
3. Співвідношення сили і довжини м'язів;
4. Співвідношення сили і швидкості скорочення м'язів.

Мета заняття: Удосконалити теоретичні знання студентів про види і типи м'язових скорочень, засвоїти поняття «підсумковий суглобовий рух», навчити пояснити залежність між силою, яку продукує м'яз, його довжиною та швидкістю скорочення.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: схеми, таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 6 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання,

визначення вхідного рівня знань);

- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);

- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання (завдання):

1. Назвіть типи і види м'язових скорочень;
2. Як класифікують сили, що діють відносно осі суглобу;
3. Намалюйте графіки співвідношення сили і довжини м'язів та співвідношення сили і швидкості скорочення м'язів.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання);
- Практичний показ вивченого матеріалу

Практичне заняття № 4

Тема: «ВИМІРЮВАННЯ АМПЛІТУДИ РУХУ У СУГЛОБАХ»

(2 год)

Питання для опрацювання:

1. Загальні положення обстеження амплітуди руху;
2. Запис результатів вимірювання;
3. Протипокази та застереження;
4. Джерела (причини) помилок при вимірюванні амплітуди руху у суглобі.

Мета заняття: Набути теоретичні знання про особливості процедури вимірювання амплітуди руху у суглобах.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 2 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);

- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Опишіть етапи процедури обстеження амплітуди руху;
2. Назвіть засоби вимірювання амплітуди руху;
3. Протипокази та застереження до вимірювання амплітуди руху;
4. Вкажіть причини помилок при вимірюванні амплітуди руху у суглобі.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання);
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 5, 6

Тема: «ОБСТЕЖЕННЯ ІНЕРТНИХ СТРУКТУР»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Поняття про інертні структури;
2. Тестування «кінцевим відчуттям»;
3. Варіанти тестування інертних структур;
4. Суглобова гра.

Мета заняття: Набути теоретичні знання про інертні структури та особливості процедури їх тестування.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та

навичок);

- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вміння та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Назвіть інертні структури структури;
2. Опишіть методику тестування «кінцевим відчуттям».
3. Опишіть варіанти тестування інертних структур.
4. Що таке суглобова гра.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання);
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 7

Тема: «ОБСТЕЖЕННЯ СКОРОЧУВАЛЬНИХ СТРУКТУР»

(2 год)

Питання для опрацювання:

1. Тестування ізометричним напруженням.
2. Мануальне м'язове тестування.
3. Протипокази та застереження.

Мета заняття: Набути теоретичні знання про скорочувальні структури та особливості процедури їх тестування.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 2 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вміння та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вміння та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання

для самостійної роботи)

Контрольні питання (завдання):

1. Назвіть скорочувальні структури;
2. Опишіть методику тестування «ізометричним напруженням».
3. Опишіть варіанти тестування скорочувальних структур.
4. Опишіть процедуру ММТ для оцінок «0» - «5».

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання);
- Практичний показ вивченого матеріалу

Практичне заняття № 8-10

Тема: «ТРАВМАТИЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ ОРА»

(6 год)

Питання для опрацювання:

1. Лікування та реабілітація при пошкодженнях м'яких тканин.
2. Розтягнення.
3. Розриви капсулярно-зв'язкового апарату.
4. Вивихи.
5. Забої.
6. Особливості реабілітації на різних стадіях процесу загоєння.

Мета заняття: вивчити особливості фізичної реабілітації при травматичних пошкодженнях ОРА.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: схеми, таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 6 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь

га навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Назвіть і опишіть основні травматичні пошкодження ОРА;
2. Опишіть основні методи лікування переломів;
3. Назвіть ускладнення при лікуванні переломів;
4. Назвіть кісткові мозолі і вкажіть де вони відкладаються;
5. Перерахуйте завдання реабілітації на різних стадіях процесу загоєння;

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).

Практичне заняття № 11-12

Тема: «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ СУГЛОБІВ»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Артрити і остеоартрити.
2. Біомеханічні властивості і живлення суглобового хряща.
3. Етіологія остеоартриту.
4. Патогенез і клінічні прояви остеоартриту.
5. Фізична реабілітація при остеоартриті.

Мета заняття: вивчити особливості фізичної реабілітації при захворюваннях суглобів.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);

- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Поняття терміну артрит.
2. Класифікація артритів.
3. Динаміка патологічного процесу в суглобах при артритах: стадії.
4. Патогенез і загальна клінічна картина артритів будь-якої етіології.
5. Рентгенологічна симптоматика артритів.
6. Завдання реабілітації при остеоартриті.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).

Практичне заняття № 13

Тема: «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ АМПУТАЦІЯХ»

(2 год)

Питання для опрацювання:

1. Визначення, причини ампутацій, фактори ризику.
2. Рівні ампутацій.
3. Медичні та біомеханічні проблеми, пов'язані з ампутаціями.
4. Етапи реабілітаційної програми.
5. Підготовчі вправи для ходи.

Мета заняття: вивчити особливості фізичної реабілітації при ампутаціях нижніх кінцівок на різних рівнях.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 2 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);

- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Назвіть причини ампутацій та фактори ризику.
2. Вкажіть рівні ампутацій.
3. Опишіть етапи реабілітації при ампутаціях нижніх кінцівок.
4. Опишіть етапи навчання ходьбі.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 14-17

Тема: «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ХРЕБТА»

(8 год)

Питання для опрацювання:

1. Анатомо-біомеханічні особливості хребта.
2. Остеохондроз. Етіологія.
3. Патогенез та клінічні прояви дегенеративно-дистрофічних захворювань хребта.
4. Фізична реабілітація при остеохондрозі.

Мета заняття: вивчити особливості фізичної реабілітації при захворюваннях хребта.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 8 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь

га навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Опишіть анатомо-біомеханічні особливості різних відділів хребта.
2. Етіологія, патогенез дегенеративно-дистрофічних захворювань хребта.
3. Клінічні синдроми в залежності від локалізації патологічного процесу при остеохондрозі.
4. Фізична реабілітація при остеохондрозі шийного відділу хребта.
5. Фізична реабілітація при остеохондрозі грудного відділу хребта.
6. Фізична реабілітація при остеохондрозі попереково-крижового відділу хребта.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 18-20

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.

ШИЙНА ДІЛЯНКА ХРЕБТА»

(6 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ шийного відділу хребта.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 6 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та

навичок);

- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів шийного відділу хребта.

2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ шийного відділу хребта.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 21-22

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.

ГРУДНА КЛІТКА І ГРУДНА ДІЛЯНКА ХРЕБТА»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ грудного відділу хребта.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання

для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру обстеження грудної клітки.
1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів грудного відділу хребта.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ грудного відділу хребта.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 23-24

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.

ПОПЕРЕКОВА ДІЛЯНКА ХРЕБТА»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ поперекового відділу хребта.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів поперекового відділу хребта.

2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ поперекового відділу хребта.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 25-26

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.

ТАЗ І КРИЖОВА ДІЛЯНКА ХРЕБТА»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками обстеження тазу та крижової ділянки хребта.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру обстеження тазу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру обстеження крижового відділу хребта.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 27-28

**Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.
СУГЛОБИ ПОЯСУ ВЕРХНІХ КІНЦІВОК»**

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ поясу верхніх кінцівок.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів поясу верхніх кінцівок.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ поясу верхніх кінцівок.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 29-31

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. ПЛЕЧОВИЙ СУГЛОБ»

(6 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів плечового суглобу.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 6 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів плечового суглобу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ плечового суглобу.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 32-33

ТЕМА: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. ЛІКТЬОВИЙ СУГЛОБ»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ ліктьового суглобу.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів ліктьового суглобу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ ліктьового суглобу.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 34-35

ТЕМА: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. КИСТЬ»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ кисті.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів кисті.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ кисті.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 36-38

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. КУЛЬШОВИЙ СУГЛОБ»

(6 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ кульшового суглобу.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 6 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів кульшового суглобу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ кульшового суглобу.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 39-40

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. КОЛІННИЙ СУГЛОБ»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ колінного суглобу.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів колінного суглобу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ колінного суглобу.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 41-42

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. ГОМІЛКОВО-СТОПНИЙ СУГЛОБ»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Вимірювання амплітуди рухів.
2. ММТ

Мета заняття: оволодіти навичками вимірювання амплітуди рухів та ММТ гомілково-стопного суглобу.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні завдання:

1. Опишіть та продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів гомілково-стопного суглобу.
2. Опишіть та продемонструйте процедуру ММТ гомілково-стопного суглобу.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 43-44

Тема: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ. ПОСТАВА»

(4 год)

Питання для опрацювання:

1. Ознаки правильної постави.
2. Основні кісткові орієнтири.
3. Види порушень постави.

Мета заняття: оволодіти навичками обстеження постави.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: стрічки, демонстрація, таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 4 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Опишіть ознаки правильної постави різних вікових категорій.
2. Причини виникнення порушень постави.
3. Класифікація порушень постави.
4. Обстеження постави в різних площинах.

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Практичне заняття № 45

ТЕМА: «ОРТОПЕДИЧНЕ ФІЗИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ.

ХОДА»

(2 год)

Питання для опрацювання:

1. Біомеханіка ходьби.
2. Патологічні типи ходьби.

Мета заняття: оволодіти навичками обстеження ходи.

Навчально-матеріальне забезпечення заняття: гоніометри, стрічки, демонстрація, таблиці, рисунки, мультимедійна презентація.

Організаційна структура заняття: тривалість - 2 навчальних години, з них:

- Підготовчий етап (організація заняття, навчальні завдання, визначення вхідного рівня знань);
- Основний етап (формування професійних знань, вмінь та навичок);
- Заключний етап (контроль і корекція професійних знань, вмінь та навичок, контроль вихідного рівня знань, підсумки заняття, завдання для самостійної роботи)

Контрольні питання:

1. Опишіть фази ходьби.
2. Патологічні типи ходьби

Контроль засвоєння матеріалу:

- Усне опитування (контрольні питання).
- Практичний показ вивченого матеріалу.

Рекомендована література

Основна:

1. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц / К. Букуп, Й. Букуп. – 3-е изд. – Москва : Мед. лит., 2018. – 384 с.
2. Коритко З. Загальна фізіологія : навч. посіб. / Зоряна Коритко, Євген Голубій. – Львів : ПП Сорока, 2002. – 141 с.
3. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків,

Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

4. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

5. Мухін В. М. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 428 с.

6. Мухін В. М. Фізична реабілітація пр. пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.

7. Мухін В. М. Фізична реабілітація : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / В. М. Мухін. – 3-тє вид., допов. – Київ : Олімп. література, 2009. – 488 с.

8. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія : підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Є. Т. Скляренко. – Київ : Здоров'я, 2005. – 384 с.

9. Тиравська О. І. Реабілітаційне обстеження осіб після хірургічного лікування кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / О. І. Тиравська // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 3. – С. 171–175.

10. Янда В. Функциональная диагностика мышц. - Москва : Эксмо, 2010. - 352 с.

11. Энока Р. М. Основы кинезиологии. – Киев : Олимпийская литература, 2000. – 399 с.

12. Boissonnault WG, Goodman CC. Introduction to pathology of the musculoskeletal system. In: Goodman CC, Guller KS, and Boissonnault WG editors. Pathology: Implications for the Physical Therapist, ed. 2. Philadelphia: Saunders; 2003. p. 821.

13. Kinesiology of the Musculoskeletal System: Foundations for Physical Rehabilitation by Donald A. Neumann Mosby; 3 rdre . ed.

14. Magee D. Orthopedic Physical Assessment. – 6th Reviced Edition , 2013. 1184

15. Pain Management in Rehabilitation. Grabois, Martin; Monga, Trilok ; Grabois, Martin ; Monga, Trilok N. Demos Medical Publishing, LLC. 2002. p. 352

16. O'Sullivan S., Schmitz T. Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment. – 4th ed. – Philadelphia: F.A. Davis, 2000. 687 p.

Допоміжна:

1. Герцик А. Обстеження як функціональна підсистема фізичної реабілітації/терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату / А. Герцик, О. Тиравська // Молодіжний наук. вісник Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Фізичне виховання і спорт : зб. наук. пр. – Луцьк, 2016. - № 22. – С. 65-73.

2. Громов А. Б. Роль та значення деформацій великого вертлюга стегнової кістки для функції кульшового суглоба: створення робочої класифікації / А. Б. Громов, О. І. Корольков // Ортопедия, травматология и протезирование. - 2015. - № 1. - С. 72-78.

3. Вовканич А. С. Інструктивні матеріали по догляду за хворими з травмою спинного мозку / А. С. Вовканич. - Вид. 2-ге, допов. - Львів : [Б. в.], 2000. - 50 с.

4. Вовканич А. С. Правила надання першої медичної допомоги : лекція

/ Вовканич А. С. – Львів, 2017. – 14 с.

5. Вовканич А. С. Реабілітація та її різновиди. Загальні відомості про фізичну реабілітацію : лекція / Вовканич А. С. – Львів, 2017. – 8 с.

6. Динаміка біомеханічних та електроміографічних даних у випадках деформацій великого вертлюга стегнової кістки / А. Б. Громов, О. І. Корольков, О. Д. Карпінська, Н. П. Ісаєва // [Травма](#). - 2015. - 16, № 4. - С. 51-59.

7. Дослідження напружено-деформованого стану елементів кульшового суглоба у випадках асептичного некрозу головки стегнової кістки в дітей (повідомлення друге) / О. І. Корольков, Є. С. Кацалап, М. Ю. Карпінський, О. В. Яресько // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2018. – № 4. – С. 102-106.

8. Иваничев Г. А. Мануальная медицина : учеб. пособие. – Москва : МЕДпресс-информ, 2003. – 486 с.

9. Івасик Н. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/терапії дітей шкільного віку з бронхолегеневими патологіями : монографія. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 393 с.

10. Івасик Н. Особливості дозування фізичного навантаження при фізичній реабілітації дітей з бронхо-легеневими захворюваннями / Івасик Н., Тиравська О. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.] – Київ, 2016. – Вип. 11. – С. 50-53.

11. Корольков О. І. Алгоритмована система діагностики та лікування при уродженому вивиху і підвивиху стегна у дітей / О. І. Корольков // Ортопедия, травматология и протезирование. - 2009. - № 4. - С. 28-34.

12. Корольков О. І. Помилки під час ультразвукового дослідження кульшових суглобів у дітей молодшої вікової групи / О. І. Корольков, С. Д. Шевченко, Т. В. Спіліотіна, Т. А. Єрмак // Ортопедия, травматология и протезирование. - 2010. - № 2. - С. 23-27.

13. Коритко З. І. Фізіологічні механізми формування рухових навиків і рухових якостей : лекція / Коритко З. І. - Львів, 2019. - 9 с.

14. Крук Б. Р. Методи обстеження осіб з хребетно-спинномозковою травмою в післяопераційний період / Крук Б. Р. // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2003. – С. 301–302.

15. Крук Б. Рекомендації щодо складання індивідуальної програми фізичної реабілітації осіб з хребетно-спинномозковою травмою шийного відділу в післяопераційний період / Богдан Крук // Теорія і практика фізичного виховання. – 2004. – № 3. – С. 263–269.

16. Крук Б. Рекомендації щодо використання вправ, спрямованих на розвиток сили м'язів, у фізичній реабілітації осіб із хребетно–спинномозковою травмою / Богдан Крук // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. з галузі фіз. культури та спорту. . – Львів, 2004. – Вип. 8, т. 2. – С. 202–205.

17. Крук Б. Р. Реабілітаційна картка обстеження осіб з ураженням хребта та спинного мозку : додаток до лекцій / Крук Б. Р. - Львів, 2019. - 15 с.

18. Лікувальна фізична культура : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 33 с.
19. Лікувальна фізична культура при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 31 с.
20. Мазепа М. Загальний огляд хворого : метод. вказівка для студ. з пропедевтики пульмонології та кардіології / Марія Мазепа. – Львів, 2018. – 3 с.
21. Мазепа М. А. Огляд окремих частин тіла : метод. вказівка / М. А. Мазепа. – Львів, 2018. – 2 с.
22. Мазепа М. А. Вступ у клініку внутрішньої медицини. Основні правила розпитування й огляду хворого. Методи дослідження хворого. Схема історії хвороби (професійно адаптована) : лекція / Мазепа М. А. – Львів, 2018. – 29 с.
23. Мазепа М. Тестування функцій кисті у хворих на системну склеродермію / Марія Мазепа, Оксана Тиравська, Орест Малков // Спортивна наука України. - 2018. - № 2(84). - С. 29-35.
24. Маркс В. О. Ортопедическая диагностика : руководство-справочник. – Таганрог : Прогресс, 2001. – 512 с.
25. Музика Ф. Рухова активність осіб похилого віку України та Польщі / Федір Музика, Назарій Куриш // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 4. – С. 105 – 110.
26. Музика Ф. В. М'язова система : лекція / Музика Ф. В. – Львів, 2019. – 10 с.
27. Напружено-деформований стан моделі плоско-вальгусної деформації стопи за умов використання імплантатів для піднадп'яточного артроризи / О. І. Корольков, П. Х. Рахман, М. Ю. Карпінський, І. В. Шишка, О. В. Ярьсько // [Ортопедия, травматология, протезирование](#). - 2018. - № 3. - С. 74-79.
28. Олекса А. П. Ортопедія / А. П. Олекса. – Тернопіль : ТДМУ, 2006. – 528 с.
29. Паєнок О. Загальний огляд нервової системи : тези лекцій з навчальної дисципліни «Фізична реабілітація в неврології» / О. Паєнок. – Львів, 2017. – 5 с.
30. Порівняльна характеристика напружено-деформованого стану моделі стопи до та після корекції плоско-вальгусної деформації з використанням різних методик лікування / О. І. Корольков, П. М. Рахман, М. Ю. Карпінський, О. В. Ярьсько // [Літопис травматології та ортопедії](#). – 2018. – № 1/2. – С. 241.
31. Приступа Є. Н. Роль і місце фахівця з фізичної реабілітації в системі охорони здоров'я населення / Приступа Є. Н., Вовканич А. С. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 9. – С. 92 – 96.
32. Результати застосування методу безперервного пасивного руху в процесі фізичної реабілітації хворих з патологією колінного суглоба / О. Корольков, П. Болховітін, А. Королькова, Наср Аль Калі // [Слобожанський науково-спортивний вісник](#). - 2017. - № 4. - С. 68-72.

33. Руденко Р. Специфіка програми фізичної реабілітації спортсменів з обмеженими можливостями в рамках нозологічної групи / Романна Руденко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 2. – С. 333 – 357.

34. Руденко Р. Є. Динаміка показників систем організму під впливом засобів фізичної реабілітації спортсменів після травм, захворювань спинного мозку та наслідків поліомієліту / Р. Є. Руденко, А. В. Магльований // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – Вип. 8 (102). – С. 64-67.

35. Тиравська, О. І. Фізична реабілітація осіб, оперованих з приводу кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Тиравська Оксана Іванівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2010. – 20 с.

36. Тиравська О. Характеристика фізичних вправ, які використовуються при лікуванні кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / Оксана Тиравська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. - Львів, 2007. - Вип. 11, т. 2. - С. 333–336.

37. Тиравська О. Програма фізичної реабілітації осіб, оперованих із приводу кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / Оксана Тиравська, Ростислав Данилков // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. - Львів, 2011. - Вип. 15, т. 3. - С. 293 - 299.

38. Тиравська О. Характеристика фізичних вправ, які використовуються при лікуванні кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / Оксана Тиравська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. - Львів, 2007. - Вип. 11, т. 2. - С. 333 - 336.

39. Тиравська О. Причини виникнення дорсалгій у спортсменів / Оксана Тиравська // Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : тези доп. Міжнар. наук. семінару. - Львів, 2016. - С. 59-61.

40. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. / Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 1162 с.

41. Фізична реабілітація у фізичному вихованні та спорті : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 66 с.

42. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту. –Тернопіль : Навчальна книга-Богдан; 2004. – Ч. 1. – 272 с.

43. Bovend'Eerd T J, Botell RE, Wade DT. Writing SMART rehabilitation goals and achieving goal attainment scaling: a practical guide. Clin Rehab. 2009;(23):352.

44. Bickley LS, Szilagy PG. Bates' Guide to Physical Examination and History Taking. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, 2003.

45. Barbano RL. Handbook of Manual Muscle Testing Neurology. 2000. p. 1211.

46. Clarkson H., Gilevich G. Musculoskeletal Assessment: Joint Range of Motion and Manual Muscle Strength. – Baltimore: Williams and Wilkins, 1989. – 366 p.
47. Improving Functional Outcomes in Physical Rehabilitation, Second Edition, Susan B. O'Sullivan, , Thomas J. Schmitz, , 2016. - 384 pages
48. International classification of functioning, disability and health: ICF. Geneva, World Health Organization, 2001, 300 pages.
49. Physical Rehabilitation, Evidence-Based Examination, Evaluation, and Intervention, Michelle H. Cameron, , Linda G. Monroe, 2007. - 1120 pages
50. Fitzgerald GK, Axe MJ, Snyder-Mackler L. The efficacy of perturbation training in nonoperative anterior cruciate ligament rehabilitation programs for physical active individuals. Physical Therapy. 2000;(80):128-40/
51. Hertling D, Kessler RM. Management of Common Musculoskeletal Disorders. Physical Therapy Principles and Methods. ed 4. Lippincott, Philadelphia, 2006. 1076 p.
52. Kendal F., McCreary E. Muscle Testing and Function. – 4th. – Baltimore: Williams and Wilkins, 1993.
53. Kaltenborn FM. Manual Mobilization of the Joints, Volum 1: The Extremities. 5 th ed. Minneapolis: OPTP, 1999. 287 p.
54. Kisner C, Colby LA Therapeutic exercise: foundations and techniques. 6th ed. Philadelphia, PA: F.A. Davis; 2012. 1024 p.
55. Korytko Z. I. Limit physical activity and stress: correction mechanism / Z. I. Korytko // Медичні науки. – 2017. – Т. 49, № 1. – С. 27.
56. Physical Rehabilitation, Evidence-Based Examination, Evaluation, and Intervention, Michelle H. Cameron, , Linda G. Monroe, 2007. - 1120 p.
57. Soderberg GL. Handheld dynamometry for muscle testing. In Reese NB editor. Muscle and Sensory Testing, ed 2. St. Louis: Elsevier Saunders; 2005. p 473.
58. Stratford PW, Balsor BE. A comparison of make and break tests using a hand-held dynamometer and the Kin-Com. The Journal of Orthopaedic and Sports Physical Therapy. 1994;(19):28.
59. O'Sullivan S., Schmitz T. Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment. – 4th ed. – Philadelphia: F.A. Davis, 2000. 687 p.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Герцик А. М. [Пацієнт як підсистема фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату](#) / Андрій Герцик, Оксана Тиравська // Спортивна наука України. – 2016. – № 3(73). – Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/425>
2. Герцик А. М. Інформаційний опис системи фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату / Андрій Герцик, Оксана Тиравська, Юрій Борецький // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2016. – № 2(24). Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/fazis/article/viewFile/435/419>
3. Guidelines to Physical Therapist Practice [Internet]. АРТА. Available from: <https://www.scribd.com/doc/220740281/Guidelines-to-Physical-Therapist-Practice-АРТА-1>

4. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) World Health Organization [Internet]. Available from: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>
5. Up and go [Internet]. Available from: [https://www.physio-pedia.com/Timed Up and Go Test \(TUG\)](https://www.physio-pedia.com/Timed Up and Go Test (TUG))